

Kanun Numarası	4811
Başlığı	VERGİ BARIŞI KANUNU
Kabul Tarihi	25/02/2003
Kabul Edildiği Birleşim	22.Dönem 1.Yasama Yılı 36.Birleşim
Cumhurbaşkanlığına Gidiş Tarihi	26/02/2003
Cumhurbaşkanlığından Geliş Tarihi	26/02/2003
Cumhurbaşkanınca Yapılan İşlem	Onay
Resmi Gazete Tarihi	27/02/2003
Resmi Gazete Numarası	25033
Diğer Bilgiler	Tasarı/Teklif Bilgileri ve Komisyon Raporları

Dönemi ve Yasama Yılı	22/1
Esas Numarası	1/520
Başkanlığa Geliş Tarihi	29/01/2003
Tasarının Başlığı	16.1.2003 Tarihli ve 4792 Sayılı Vergi Barışı Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşölmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi
Tasarının Özeti	Kesinleşmiş vergi alacakları yeniden yapılandırılmakta, asıllarının tamamı, fer'ilerinin de bir kısmının tahsili ve taksitlendirilmesi öngörölmekte, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacakları mükellefle ortak bir noktada uzlaşarak tahsilini öngören düzenlemeler yapılmakta, inceleme ve tarhiyat safhasındaki vergilere ilişkin düzenlemeler ile matrah artırımına, stoklara ilişkin düzenlemeler yapılmakta, küçük tutardaki alacakların tahsilinden vazgeçilmekte, Maliye Bakanlığınca bağlı vergi daireleri dışındaki kurumlarca tahsil edilen vergilere ilişkin düzenlemeler öngörölmektedir.
Tasarının Son Durumu	KANUNLAŞTI

Komisyon Tipi	Adı	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Yapılan İşlem	Karar Tarihi
Tali Komisyon	Anayasa Komisyonu	30/11/2003	05/02/2003	Raporunu Vermedi	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe Komisyonu	30/11/2003	05/02/2003	Raporunu Verdi	04/02/2003

Esas Komisyon Raporu(Sırasayısı) 53

Kanun Numarası: 4811

KARŞI OY YAZISI

Sayın Cumhurbaşkanı tarafından çeşitli maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle bir kere daha görüşülmek üzere TBMM'ne gönderilen 4792 sayılı Vergi Barışı Kanununa ilişkin karşı oy gerekçelerimiz aşağıdadır.

Hükümet tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonunca daha önce kabul edilmiş olan metnine ilişkin karşı oy gerekçelerimiz Komisyonun 1/342 sayılı raporuna eklidir. Anılan görüşleri bu aşamada da muhafaza ediyoruz. Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanının Kanunun yeniden görüşülmesi için ortaya koyduğu Anayasaya aykırılık gerekçelerinin Komisyon görüşmeleri sırasında dikkate alınmamış olmasını da doğru bulmuyoruz.

Vergi Barışı Kanunu kapsamı itibarıyla bir malî af kanunudur. Ancak Kanunda af kelimesi kullanılmamıştır. Önceki malî af kanunlarında da hükümetler “af” kelimesini kullanmaktan kaçınmışlardır. Ancak “vergi barışı” oldukça iddialı bir isimdir.

Vergi afları vergide eşitlik ilkesine aykırı düşmektedir. Affın vergide eşitlik ilkesi yanında hukuksal ve ekonomik boyutlarıyla da değerlendirilmesi gerekir. Aflar hukuksal boyutuyla devlet -vatandaş ilişkisinin vergilendirme alanındaki yansıması olan vergi alacaklısı- vergi borçlusu ilişkisinin zamanında düzgün kurulmadığı gibi bir kabulü içermektedir. Ekonomik boyutuyla değerlendirildiğinde ise vergilerle gerçekleştirilemeyen kamu giderlerinin finansmanı nasıl sağlanmaktadır ya da vergi mükelleflerinin finanse etmediği kamu giderlerini kim finanse etmektedir sorularına cevap aramak gerekecektir.

Bunlar afların sorunlu ve olumsuz yanlarıdır.

Kanun 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ekonomik krizlerin işletmeler üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilmesini hedeflemektedir. Gerçekten krizin yarattığı olumsuzlukların kriz sonrası döneme taşınmaması doğru bir yaklaşımdır.. Ancak bu düzenlemelerin vergi ödeme ödevlerini zamanında yerine getiren mükelleflerin durumuyla uyumlaştırılması gerekir. Bu amaçla bu mükellef grubunun 2003 yılında ödeyeceği gelir ve kurumlar vergilerinden belli bir oranda indirim yapılabilir. Ancak bu ihmal edilmiştir. Kanun bu şekliyle toplumsal barışı sağlamaktan uzaktır. Ayrıca vergide eşitlik ve adalet ilkeleri yanında hukuk devleti ilkesi ile de çelişmektedir. Kanun, gerekçede belirtilen kriz sonrası dönem için “sağlıklı bir başlangıç için temel aşamalardan birini oluşturacaktır” şeklindeki hedefi gerçekleştirmekten de uzaktır. Sağlıklı bir başlangıç için vergi sisteminin mükellefleri kayıt dışına iten unsurlardan ayıklanması gerekir. Bunun için başta enflasyon muhasebesi olmak üzere birçok düzenlemeyi kapsayan bir vergi reformu yürürlüğe konulmalıdır.

Kanunun 7 nci maddesi matrah artırımını düzenlemektedir. Önceki af kanunlarında da bulunan matrah artırımını maddesi gerçekte vergi denetimini zayıflatan bir olgudur. Geçmiş uygulamalarda da kendisinden beklenen geliri sağlamamıştır. Matrah artırımını doğal olarak zarar beyan eden mükellefleri de kapsamaktadır. Ancak zarar beyan eden mükelleflerin matrah artırımında bulunması halinde geçmiş yıl zararlarının % 50'sinin gelecek yıllar kârlarından mahsubuna izin verilmesi doğru olmayıp matrah artırımının amacıyla da çelişmektedir. Zarar mahsubuna ilişkin böyle bir düzenleme 1992 yılında çıkarılmış olan af kanununda da bulunmamaktadır.

Kanunun 14 üncü maddesi ile ceza hukukundaki sahtecilik suçu kapsamındaki kaçakçılık suçunu oluşturan fiillerin bir bölümü affedilmektedir. Maddede sahte belge düzenleyenler ve basanlar af kapsamında tutulmuşken bu belgeleri kullananlar affedilmektedir.

Bu durum haklı bir nedene dayanmadığı gibi toplumsal barışı ve adalet duygularını zedelemektedir.

Sahte belgede üç taraf söz konusudur.

- Sahte belgeleri düzenleyenler
- Sahte belgeleri basanlar
- Sahte belgeleri kullananlar

Sahte belgeler, bir talep eden olduğu için düzenlenmektedir. Düzenleyenlerin bundan elde ettiği menfaati tâbi ki küçümsememek gerekir. Ancak asıl menfaati bu belgeleri kullananlar elde etmektedir.

Vergi Usul Kanunu sahte belgeyi basma, düzenleme ve kullanma fiillerini eşit ağırlıkta gördüğü için aralarında bir ayırım yapmadan 359 uncu maddesinde tümünü yaptırıma bağlamıştır. Durum böyle olmasına rağmen anılan suçların arasında ayırım yapılarak topluma karşı işlenen suçlardan sahte belge kullananların af kapsamına alınması doğru değildir.

Böyle bir düzenleme sahte belge konusunda yıllardır ciddî bir mücadele yürüten vergi idaresini özellikle Katma Değer Vergisi idelerinde çok zor durumda bırakacaktır.

Ayrıca, Sayın Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın devam etmekte olan bir dava dolayısıyla kendisine izafe edilen bir suçtan af kapsamına girmiş olması dikkat çekici ve kabul edilemez bir durumdur.

Bu maddenin Kanun metninden tümüyle çıkarılması yönünde verdiğimiz önerge ise kabul görmemiştir.

Ali Topuz	Osman Kaptan	M. Akif Hamzaçebi
İstanbul	Antalya	Trabzon
M.Mesut Özakcan	A.Kemal Deveciler	Birgen Keleş
Aydın	Balıkesir	İstanbul
A. Kemal Kumkumoğlu	K. Kemal Anadol	Hakkı Akalın
İstanbul	İzmir	İzmir
Gürol Ergin	Kazım Türkmen	Enis Tütüncü
Muğla	Ordu	Tekirdağ
	OsmanCoşkunoğlu	
	Uşak	